

PETROSÉNY és VIDÉKE

TÁRSADALMI, KÖZGAZDASÁGI és VEGYES TARTALMU HETILAP. — MEGJELENIK MINDEN VASÁRNAP REGGEL.

A lap előfizetési ára:

Negyedévre	1 frt	Egészévre	4 fr
Félévre	2 „	Egyes szám ára	10 kr

Felelős szerkesztő:

ZÁDORY KÁROLY.

Laptulajdonos:

FIGULI ANTAL.

A lap szellemi részét illető közlemények a „Petrosény és Vidéke” szerkesztőségéhez; az előfizetések pedig a kiadóhivatalhoz czimzendők. — Hirdetések, valamint nyilttéri közlemények mérsékelt áron számítatnak.

Halottak napján.

Az anya-föld szülője s temetője a földi életnek. Sziveinknek drága a temető, mely szeretteink elhantolt porhüvelyével lesz szentté előttünk.

Az élet küzdelem zajából kiragad bennünket halottak napján a kegyelet szent vonzalma s elviszszük az emlékezés koszorúját felejthetlen kedveseink sírjára s meggyújtjuk ott a szeretet szövénekét.

Kinek nincsen elsiratott vesztesége?! S mily enyhet adó, ha a drága hamvak fölött hulló könyünk gyöngy-szeme vegyül a nyugovó-hely szentelt porával s az elköltözött lelkek üdvéért ott buzgón imádkozhatunk. Bár tudjuk, hogy a természet éledésével ők nem ébrednek itt új életre, megnyugszunk az örök végzet változhatlan törvényében; mert tudjuk, hogy földanyánk méhe takarja a drága csontokat ott lent, ahol nem fáj semmi.

Menyivel fájóbb siratni az élőhalotakat, kiket elveszítettünk anélkül, hogy megszűnt volna szenvedésük. Ezekért

nem gyújthatjuk meg az emlékezés fátyláját; nyugalomukért nem imádkozhatunk. Pedig azok is halottak, de reájuk gondolni még sokkal kinosabb, mind azokra, kik a természet újraébredésekor sem térnek vissza.

A borongó hervadás, a lassú elmulás szomorú folyamatjában emlékezzünk meg halottainkról, kik itt éltek közöttünk, kiknek talán pillanatnyi örömet nyújtott az arasznyi lét, de már nem szenvedik a hosszú bánatot.

A természet haldoklásával elsiratott halottaink emlékének áldozunk. A természet életét megakasztja az ősz, melynek fonnnyadását felváltja a halálálmot hozó tél, ráborítva fehér leplet a hervadás szomorúságára.

A föld újra éled, a tavasz-derű elolvasztja hó-fátylát s megindul az újjaszületés nagy és szép processusa, melyhez kötve van az emberi lét, melyből vétetik az élet.

Óh igen! Az anyaföld a temetője, de szülője is a földi életnek. A földből nyú-

lik ég felé a pálma s a buzaszemektől meghajlott kalász.

A megújuló tenyészet nem hirdetője-e a feltámadásnak?!

Az élőlények elmulnak, de az üdvös alkotások ércnél tartósabbak.

A halottak országában csak a test nyugszik, de a lélek felszáll a magasba és megtisztulva porhüvelyé salakjától, hirdetett eszméjében él és győzedelmeskedik.

Az ajkak elnémulnak, de az általuk hirdetett áldásos ige diadalmaskova tör ki a hantok alól, mert a halottak országában eszméket eltemetni nem lehet.

Azok a dicsők, akik nagyokat alkotnak, üdvös tanokat hirdettek s a közjóra munkálkodtak; takarja bár őket a föld rideg homálya: a hála és kegyelet nem múló életet biztosít számukra. Azok emlékének is áldozunk halottak napján.

A mulandóság gondolata ne szegje szárnyát munkakedvünknek. Ha dicsőt és nagyot nem alkothatunk, alkossunk hasznosat saját munkakörünkben s ezzel hűen betöltöttük ember-tisztünket és méltóvá

„PETROSÉNY és VIDEKE” TÁRCZÁJA.

A bányász sírja.

A sárguló tölgygalyak érdes kérgére, a sötét fenyők tüleveleire, tüskés dér-virágot himzett a novemberi hideg alkony.

Megelevenítve az egekbe nyúló bérezővezte völgy ölén nyugvó csendes emberek otthona a temető, hova gyász-ruhás nők gyermekek s férfiak zárandokolnak az emlékezés koszorúival halottak napján.

Az est beálltával lobogó fáklyák s apró gyertyák világa terjeszt bágyadt fényt a rideg sírjelek között s a nyüzsgő sokaság árnyalakjai ide s tova suhannak el a vékony hólepel borította avaron.

A gyász, az ihletettség tükröződik le az arezokról. Buzgó imával esd örök nyugalommat elhunyt kedvese sírja fölött a bánatos özvegy, az árva gyermek, a gyászoló apa. A szeretet, a kegyelet és emlékezés kifejezésében nincs itt hivalkodás, nincsen fénytűzés hiszen a szegény bányászok s családjaik nyugvó helyét piramisok s márvány síremlékek nem jelölik. A szerény fejfákra helyezett koszorúk

mellett az igazi szeretet gyűjt itt világot és nem a kérdés. Egyé olvadnak érzelemben a lelkek; mkiént a bányász-mécesek derengő világossága s ez sokkal meghatóbb, mint a gazdagok gyászpompája, melylyel saját hiúságuknak áldoznak.

Lebocsájtá gyászfátyolát a tájra az éj. A gyertyák egymásután kialudtak s ismét csendes, sötét lett a temető és a táj, csak a fent a közeli legmagasabb hegyormán térdelt meg egy gyász-ruhába öltözött nő, ki mellett fáklya égett megkoszorúzott szirtesucsán.

Nem háborgatta őt senki. Olyan magasságban volt, mintha csillag sugarakon lebegett volna ég és föld között.

Sápadt arczáról a lobogó fáklya gyér világosságánál az átélt szenvedés nyomai tükröződnek le.

Maróthy Klára másfél év tized előtt az egész vidék legünnepeltebb szépsége volt.

Kegyé és kezéért az előkelő ifjuság versengett. Ő azonban Sárközy Gábor bánya-felőr szerelmét viszonzotta s ki boldog jegyesévé is lett.

Szive egész hevével csügött a derék, szép bányászon s már az órákat számítgatta, midőn

majd jegyesével az oltár előtt egybe fogja adni az egyházi áldat.

Oly szépnek festette a jövődő életét. Leendő férje oldalán s mily felemelő büszkeséggel gondolt azon nemes feladatra, hogy szerelme tárgyának életterheit könnyítse.

Vagyonos szülői egy ideig elleneztek egyetlen leányuk egybekelését a szegény bányásszal, de mert szegénységén egyéb kifogásuk nem lehetett ellene, végre is beleegyeztek a frigy-kötésbe s a többi udvarlók és kérők duzzogva félre vonultak.

Az esküvő vasárnap délelőtre volt kitűzve. Sárközy Gábor szabadságot kért az üzemvezető memőktől az előző szombati napra, hogy előkészületeket tehessen az esküvőre.

A mérnök durván elutasította s kijelentette, hogy személyesen fog utána nézni, hogy teljesítse a bányában kötelességét.

Azon szombati napon délelőtt látták is a bányászok Riemer Guidó főmérnököt Sárközyvel egyik félreeső tárna felé haladni, de el lévén foglalva a saját dolgukkal; nem igen törődtek velük.

Este 6 óraker a bányászok feljöttek a

őszi és téli divatáruk megérkeztek s legdusabb választékban kaphatók

WEISZ REZSŐ

férfi s női készruha és kelme; fehérmemű, szövött és rövidáru kereskedésében.

Főüzlet: PETROSÉNY Baresay-féle ház — Fióküzlet: Petrosény Guld J. ház — Lupény Salamon-féle ház.

leszünk az utódok halás megemlékezésére.

Ha az emlékezés világánál fájdalom okozta könyeinket kiontva meggyászoltuk halottainkat, kegyelettel adóztunk a nagyot és üdvöset alkotók emlékének; vessünk bizalommal telt tekintetet a jövőbe, melynek alapvetői vagyunk s gondoljuk meg, hogy földi hivatásunk betöltésére adta Isten az életet, melynek véghatáráig haladnunk kell, rendeltetésünk pályafutásain: „a jobb s nemesb lelkeknek utján.”

Szinügyi bizottságot.

Rég bebizonyult dolog: hogy a nemzetek kulturális haladásának egyik hathatós ismérvét, színművészetének niveau-ja képezi. Minél magasabb fokon áll valamely nemzet színművésze; annál nagyobb annak intellektuális ereje, műveltsége. A nemzetek színműirodalmának tanulmányozása rávezet bennünket a különböző korok izlésére, erkölcsi fejlettségének megítélésére, mivel a színműirodalom és színművészet mindenkor a közönség igényeihez alkalmazkodott és alkalmazkodik a jelenben is. Minél jobban van kifejlődve a szép és nemes iránti érzék valamely nemzetben; annál jobban közelítik meg színművei az örök szépet. Ideális, magasabb eszmékért lelkesülő korok színirodalma egészen elűt a reális, materialistikus korok színirodalmától.

A színművészet azonban nemcsak az esztetikai érzékre, nemcsak a morális életre gyakorol lényeges befolyást; hanem hatalmas fejlesztője egyszersmind a nemzeti nyelvnek, a nemzeti eszmének. A színházak nemcsak a szellemi élvezetek templomai; hanem egyúttal védoszlopai a nemzeti szellemnek. Épen ezért igyekeznek a nemzetek kulturális intézményeik között a színházaknak eminens helyet biztosítani színházak építése, a színműirodalom és színművészet anyagi támogatása által. Örömmel tapasztaljuk; hogy fővárosunkban egymásután keletkeznek a magyar műzsát szolgáló színházak, hogy a vidék jóformán minden nagyobb városa állandó színházzal bír s hogy a

kisebb városokban is évenként legalább 1–2 hónapig tartó színi idény van. Jó részt ennek köszönhetjük, hogy az utolsó évtizedekben a közszellem ennyire meg magyárosodott.

Községünket illetőleg sajnosan kell constatalnunk, hogy mindaddig semmit sem tett a szinügyi érdekében. Évenként egyszer-kétszer idevetődik valami nyolczadrangu társulat, két-három héten tart primitív előadásokat s a kis közönség, a mely ezeken megjelenik; inkább részvéből és hazafiságból, mint művelzetből röjja le adóját a magyar színészet iránt. A közönség már jó eleve fél, ha egy szintársulat hozzánk érkezik: a szinagazgató pedig örül, ha némiképp is ép bórral távozhatik.

Ezen anomáliának megszüntetése csak rajtunk mulik. Petrosény községnek van már tekintélyes száma, magyar szellemű intelligenciája, hogy egy jól szervezett társulatot évenként 2–3 hétre fenntarthasson. Minden téren igyekeztünk előre haladni s haladunk is szépen; csak a színművészet ügyét hanyagoltuk el eddig teljesen. Nagyobb anyagi áldozatot sem kellene hoznunk, hogy czélunkat elérjük; csupán az ügyet kell lelkesen felkarolnunk. Meg kell alakítanunk a szinügyi bizottságot, melynek feladata volna a bérletgyűjtés, szintársulatokkal való érintkezés, repertoire megállapítás, esetleg némi subvencio nyújtás. Ezen szinügyi bizottságnak volna olyan befolyása közönségünkre, hogy az eleinte — bár nehezen — de mégis belemenne a bérletbe s látva azután, hogy pénzéért élvezhető előadásokban volt része — a minék biztosítása azután a bizottságnak volna dolga — a következő alkalmakkor önként és szívesen lép a színházlátogatók sorába. A szintársulatok viszont vetekednének egy 2–3 hétre előre biztosított jó állomásért, s igyekeznének nem elcsépelni régi; hanem új daraboknak szabatos előadása által a közmegelegedést kiérdemelni s azt maguknak jövőre is biztosítani.

A szinügynek ily módon való felkarolása által kisebb áldozatok árán mind nagyobb közönséget nyerünk meg az üdvös czélunk, s újabb s újabb idegen elemeket szerzünk a magyar nyelvnek s nemzeti eszmének.

Alakítsuk meg tehát hamarosan a szin-

ügyi bizottságot, lássunk neki azonnal a bérletgyűjtéshez, hogy még ezen téli saisonban jó szintársulatot kaphassunk. Seelenfreund Vilmos.

A székellyhidi csoda.

Hihetetlenül hangzó hirt vettünk Székelyhidről. Egy hét éves ottani oláh fiu ugyanis minden előleges kutatás nélkül, egyszerű optikai eszköz segítségével képes megállapítani a földben, vagy máshol rejlő pénzt.

A kis oláh fiuval tett próbák fényesen sikerültek s most Stubenberg gróf székellyhidi birtokán folyik tovább a kísérlet, hol egy régi apátság szerzetesei, mint okmányok igazolják, — kincseiket a földbe rejtették el a tatárok elől.

Az érdekes esetről a következőket írják:

E napokban Kalácsa biharmegyei községből egy gépész jelentkezett Székelyhidon gróf Stubenberg tisztartójánál: Pehárec Sándornál és engedélyt kért arra, hogy a grófnak apátkeresztúri birtokán, azon a helyen, ahol még a tatárjárás előtti időkben egy apátság állott, mint ahogy azt Bunyitay történetész meg is állapította volt, ásásokat végezzen; felmutatván egy apáról-fiura szállott elavult (állítólag 600 éves) írást, melyből nagyító üveg segítségével az volt kibetűzhető, hogy az apátság a tatárjárás idejében összes kincseit pinczejében rejtette el.

Előadta, hogy az ásítás sikerre vezetését egy magával hozott 7 éves oláh fiu csodával határos az a képessége biztosítja, hogy ez a csodagyermek egy gyűjtő lenese, segélyével a föld mélyében elrejtett fémtárgyak hollétét megtudja állapítani.

Az engedély megadatván, a helyszínén az apátság egy megmaradt és kegyeletesen őrzött téglafala közül a kis fiu a gyűjtő lenesével a nap sugarait a földre boesátván, megállapította keresés után azt a területet, amelyen belül a kincs, melyet a föld mélyében meglátott, megtalálható.

Az ásítás megkezdettén eddigien csak sirokra és azokban emberi csontokra találtak.

Gróf Stubenberg pénzbeli segélyt is utalványozott a gépésznek az ásítás folytatására, érdeklődését azok a sikerült próbák felkeltvén, melyeket egy társaság a fiuval tett.

tárnából, de Sárközy főfelőrt nem találták sehol.

Eleinte azt hitték, hogy szokása ellenére 6 óra előtt eltávozott. Majd megbizonyosodván arról, hogy a tárnából nem jött fel, jelentést tettek a mérnököknek, ki elrendelte, hogy az egész tárnát kutassák át.

Nem találták sehol.

Végre ráakadtak egy elhagyott tárna végén lévő sziklarepedés kiálló csücsán a kalapjára.

Tehát a feneketlen mélységbe zuhant.

De hogyan jött oda, miként eshetett bele, az megmagyarázhatatlan rejtély volt előttük.

Klára megbizonyosodván völegénye haláláról, gyászruhát öltött s elvonulva a világ zajától, került a társaságot s egyedül, megsíratott völegénye emlékének élt.

Hónapok múlva mindig gyakrabban és gyakrabban, majd naponként ellátogatott a mérnök Maróthyékhoz s egy év elteltével megkérte Klára kezét.

Klára hallani sem akart a férjhez menetlről, végre szüleinek kényszerítéssel határos rábeszélésére beleegyezett.

Az esküvő előtti napon felkérte Klára a

völegényét, hogy vezetné le a tárnába, mert azon helyen óhajtt imádkozni, hol eszmény képe, szerelmének első tárgya oly szerencsétlen halállal kímült.

A mérnök hallani sem akart erről.

Klára kijelentette, hogy addig nem lép oltár elé, míg a végzetes helyen, férjhez meneteleért ki nem engeszteli első völegénye szellemét.

A mérnök, miután minden kifogás és rábeszélés sikertelen maradt, kénytelen volt beleegyezni.

Egy ügyes bányász vitte előttük a lámpát s Klára félelem és habozás nélkül haladt le több száz méternyi mélységbe, a függőlegesen felállított létrákon.

Midőn a kiaknázott tárna végéhez értek, Klára ihletődve állott egy ideig a végzetes helyen.

Menjünk, menjünk innen, kiáltá fuldokolva a mérnök.

Mi ez? Ön fél! Areza halott halvány s egész valójában remeg...

Ott! Ott van Gábor. Nem tudom nézni szétzúzott fejét, ronsolt tagjait — hörgő szemét tenyerébe rejtve a mérnök.

Ah! nyomorult gyilkos, te ölted meg az én Gáboromat...

Örülésem szerettem, imádtam önt Klára s valami pokoli sugalat arra ösztökölt, hogy utamból eltávolítsam vetélytársamat. Esküvője előtti napon szolgálati ürtügy alatt ide hívtam s amint gyanútlanul állott a sziklatürege szélén, a mélységbe löktem. Azóta lelkem háborog, agyam fel van dülva... ronsolt tagjaival mindenütt kísért...

Nézze itt jön, közelg felém... rám szegzi kinos tekintetét...

Nem, nem nézhetek rá tovább... s örülként tova rohan.

Pár pillanat múlva tompa zuhanás zaja volt hallható s a bányász a lámpával pár lépést téve mondá: 150 méter mélységű tárnába eset; nem kár érte.

Azóta évenként, halottak napja előestéjén ott lobog a tárna fölötti hegy ormán az emlékezés szövetneke s az anya-természet alkotta bányász siremléket ott fent a fellegek felett a csillagok szomszédságában megkoszoruzza egy gyászoló nő kegyelele.

Ez okból állott, hogy szigorú ellenőrzés mellett több helyt és több izben különböző helyeken papírra pénzűt göngyölték, azt mélyen elásták és minden rávezethető jelt eltávolítottak.

A fiu gyűjtölésével mindenkor a legnagyobb pontossággal centiméternyire megtudta állapítani, hogy hollettek a tárgyak elrejtve és hogy mily szintű pénzdarabok vannak elásva. Továbbá egy Katz nevű egyénnel a községben ugyancsak a gyűjtő lencsével vezetett sugarak irányában megmondta, hogy a 3-ik szobában — tehát 3 falon keresztül, — hol található pénz, és milyen, hogy az elmozdított (mert Katz leánya kivette azt akkor a fiókból) és hogy az ismét előbbeni helyén van (ekkor a leány azt valóban visszatette.)

A csodagyermek a legtermészetesebb módon adja elő, hogy az általa megtalált kincs milyen halmaz, mily tárgyakból áll és mily pénz: hogy ő ezt a föld rejtekében tisztán, világosan látja.

A gépész biztosra veszi, hogy a kinsere rátalál és az ásástát serényen folytatja. A gróf intézkedett, hogy rátalálás esetén a hatóság értesíttessék.

Ha a röntgen sugarakkal elért eredményben mi természetfelettit sem találunk, meg nem lehetne senkit a napsugarak tulajdonságának ily hatása, és nem lehetetlen, hogy egy véletlen kiszámíthatatlan lökést adna a természettudományok fejlődésének.

Ajánlatos volna, hogy a tudományos körök érdeklődését ez az eset felkeltené és a rejtély felkutatására intézkedés tétetnék.

UJDONSÁGOK.

— **Előléptetés.** A m. kir. I. esendőr kerület petrosényi szakaszának parancsnokát, *Varga Gusztáv* hadnagyot Ő Felsege főhadnaggyá nevezte ki. Őszinte örömet keltett ez a megérdemelt előléptetés úgy Petrosényben, mint az egész vidéken, mert a fiatal főhadnagy, úgy terhes és itt a határszélen nagy felelősséggel járó feladatának tapintatos és buzgó teljesítésével; mint a társadalmi életben tapasztalt korrekt viselkedésével osztatlan becsülés és rokonszenvre tette magát érdemessé. Sok szerencsét kívánunk az előléptetéshez. Kapcsolatosan jelezzük, hogy Ágh Béla — ki pár hónapig, mint hadapród tiszthelyettes Petrosénybe volt vezényelve — a m. kir. esendőrségnél hadnaggyá nevezetett ki.

— **A király ajándékai.** Ő Felsege ismét két olyan ajándékkal lepi meg a hűséges nemzetet és magyar székes fővárosát, mely eddigi fejedelmi adományait tetemesen felülmúlja. Az ajándék egyike az, hogy a király a bécsi burgall szemben nem régiben felépült K. und K. Hoff-, Kunst- und Historische-Museum mintájára Budapest fővárosban magyar királyi udvari muzeumot épített s másikat az, hogy ebbe áthelyeztetni a bécsi muzeumból az összes magyar vonatkozású tárgyakat. Ez az igazán fejedelmi ajándék most ténynyé válik. Aki ismeri a bécsi K. und K. Hoff-, Kunst- und Historische-Museum magyar vonatkozású kincseit, csak az tudja igazán mérlegelni a királyi ajándék nagyszerűségét. Az ide vonatkozó királyi leiratot legközelebb publikálják.

— **Halottak napján,** november hó 2-án délután fél 4 órakor a róm. kath. templomból kivonulnak a hiyek a temetőbe, hol alkalmi egyházi szónoklat fog tartatni.

A Polgári Olvasókör estélye. Miként jeleztük f. hó 23-án megtartotta első jour fix-ét a helybeli olvasókör. A kintűnő halprikás s turós-csusz a legfokozottabb igényeket is kielégítvén, 9 óra előtt kezdődött s hajnalig tartott a feszelen, kedélyes táncmultság, melyről mindenki azon tapasztalattal távozott, hogy emelkedettebb hangulat még soha sem volt a petrosényi multságokon. Az éltesebb urak, pezsgő verű ifju gárdája (mert ilyenek is vagyunk) a fiatalokkal versenyezve áldozott Terpsichore oltárán s a hölgyek kivétel nélkül — akarva nem akarva — táncoltak annyit, amennyit egy rövidnek bizonyult éjszakán lehetett. Az ügyesen rendezett négyeseket 26 pár táncolt. Ott voltak: Braun Albertné, Dombora Lászlóné, Ehrenberg Benőné, Groszmann Eliánsné, Jakabfi Rezsóné, Joánovics Jánosné, Junger Simonné, Papp Sándorné, Pick Samuné, Seelenfreund Vilmosné, Varjassy Isváné urnók, továbbá: Braun Annuska, Dombora Ilona, Ehrenberg Miczi, Friedmann Erzsike, Groszmann Emma, Guttman N., Joánovics Katicza, Joánovics Mariska, Junger Helén, Junger Helén, Ruder Mariska, Siera Mariska, Steiner N., Varjassy Vilma, Varjassy Giza urhölgyek. A legközelebbi otthonias társas estély november 6-án szombaton este lesz felolvasás, ének és szavallattal egybekötve. Az első siker bizonyára még számosabb résztvevőt vonz a következő estélyekre.

— **A „Petrosény és Vidéke Híteliszövetkezet”** hosszas vajadás után végre f. hó 16-án megalakult, elfogadván ugyan azon alapszabályokat, melyek alapján még a múlt évben szervekedett, — de a takarékpénztár alapítási törekvés folytán feloszlott — a szövetkezet. A szövetkezet igazgatósága az érdekeltek részvételével alakult meg: Igazgatók: Joánovics János elnök, Opra János, Sárossy József, Guld József, Györke Péter. Felügyelő bizottsági tagok: Weisz Rezső, Fekete József, Vassi János, Varjassy István, Dombora László. Titkár: Héjas József. Pótagok: Krausz József, Peck Mihály. Igazgató tanács tagjai: Bányai József, Berger Adolf, Éder Ottó, Figuli Antal, Sándor György, Steiner Salamon, Grossek Nándor, Grausam Károly, Herz Arnold, Kozák György, Junger Simon, Juhász Pál, Greffly Mátyas, Peck Filip, Peccol Ágoston, Rozinszki Béla, Róth Frigyes, Sztanka Avram, Szokol Basil, Sternberg Bertalan, Szokol Dénes, Tómus György, Wágner Gyula, Weisz Ignác. Pótagok: Gütt György, Warchanek Nándor, Kohn Lázár, Huber Ferencz, Szokoly Miklós, Schwemm József. A kibocsájtott aláírási iven igen szép eredményvel történnék a részvényjegyzések.

— **A Hunyadmegyei Általános Tanító Egyesület** „szilyi járási köre” rendes őszi járásköri gyűlését Aninoszán, a társulati iskolában f. évi november 3-án (szerdán) d. e. 9 órakor kezdődőleg tartja meg, melyre az egyesület tagjait és az iskolaiugy barátait meghívja Kósa Mihály, elnök. Bruckner Frigyes titkár. Társgyosozat: 1. Próbatanítás — irvaolvasásból — tartja: Rédl Frigyes társ. tanító. 2. A próbatanítás megbirálása. 3. A mult gyűlés jegyzőkönyvének felolvasása. 4. Nagy Miklós ig. tanító az ezredévi kiállításon szerzett tapasztalatairól. 5. Fekete József áll. tanító értekezlete a népiskolai tanterv revíziójáról. (Folyt.) 6. Bruckner Frigyes társ. tan. felolvasása a népiskolai torna-tanításról. 7. Indítványok. A tagtársak felkéretnek, miszerint nov. 3-án reggel fél 8 órakor Petrosényben a társulati iskolában gyűlekezzenek, honnan kocsikkal indul-

nak Aninoszára. Gyűlés után mérsékelt áru közébéd a Pitini Péter vendéglőjében. Az érdekesnek ígérkező gyűlésen a tanügy barátok Petrosényból és a vidékről számosan megfognak jelenni.

— **Dér.** A tél ujjmutatása a dér, meglátogatta már a tájéket. Leesett az első dér a napokban, mely pár órára fehérbe vonta a háztetőket s a vidéket. Ez a dér már előhírnöke a testvérbátyjának a fehérén szállingózó hóhelyeknek, melyek hogy egyelőre felhő lakásaikban késedelmeskedjenek, igen-igen kívánjuk.

— **A zöldszemű szörnnyeteg.** Hogy miért mondják a féltékenységet zöldszeműnek azt nem tudom, de hogy szörnnyeteg, az már bizonyos, különben nem festette volna pirosra Burlida Petruné vére a Pick-féle kereskedés előtti kövezetet. Fíronda Györgyené petrosényi lakosnő úgy tapasztalta, (vagy csak hallotta) hogy férje Burlida Petruné is boldogítja szerelmével. Ezt a közösséget és mellőzést egy kárinczáz lélek el nem tűrhethetvén a legelső alkalommal bosszút állt vetélytársnőjén, kinek homlokára guzsalyával olyan ütést mért, hogy a lovagias vivő eszköz nyomán, tenyérynői folytonossági hiány keletkezett. A küzdőterén összegyűlemlt sokaság szórakoztatására, női nyelvcsatározási gyakorlattal is kedveskedtek a zsilvölgyi amazonok. — Felek nem békültek ki.

— **A katasztrófa küszöbén.** Borzasztó szerencsétlenség félelme tartotta rettegésben a f. hó 27-iki esti vonattal utazó közönséget Krivádia és Livádia között. A személy-vonat rendes időben indult el Pujról s az előírt gyorsasággal robogott a nyílt pályán Krivádia felé, midőn a vonatvezető észrevette, hogy egy vonat roppant gyorsasággal közeledik Krivádia felől. A szemközti jövő tehervonat vezetője is tudatával birt a bekövetkező katasztrófa nagyságának s igyekezett fékezni a vonatot, mely szédítő sebességgel rohant lefele a merész lejtők és kanyarulatokon. A személy-vonat utasai hallották mind két vonat vészjelzéseit s kétségbeesett remegés között gondoltak a biztos és borzasztó halálra, mely néhány pillanat alatt kikerülhetlenül bekövetkezendő volt. A személyvonatot sikerült ellengőzzel azon pillanatban megállítani, midőn a tehervonattal már már összeütközött s ugyanekkor a tehervonatot is a legnagyobb erőfeszítéssel megfékezték. A katasztrófa szerencsére nem következett be, de ha még egy másodpercig nem sikerül mind két vonatot megállítani; az összeütköző gépek és kocsik a szédítő mélységbe zuhannak s a szolgálattevő személyzet és az utasok menthetlenül mind elvesznek és egy párját ritkító szerencsétlenséggel többet jegyez fel a vasuti balesetek krónikája. A személyvonat visszatolatott Pujra s a tehervonat erősenfékezve 20—25 percczel később érkezett a kitérő vágányra. A személyvonat több mint egy órai késéssel érkezett Petrosénybe. Kit terhel ezen ügyben a mulasztás, vagy kötelességsértés, azt a haladéktalanul megindított vizsgálat deríti ki.

— **A kereskedelemügyi m. kir. miniszter** Pollacsek Miksa és Th. Obach egyesített esimpai fűrés és sodrony-pálya telepén vállalati betegsegélyző pénztár létesítését f. é. 52843. sz. a. kelt leirataban az 1891. XIV. t.-cz. 46 alapján nem engedélyezte.

— **Mégis bunda a bunda.** Kodreán Dumitru lui Ilini esimpai lakos, a bekövetkezendő hideg időjárásra való tekintettel eleve gondoskodott jó meleg bundáról s mert a Branga Juoné akadt a keze ügyébe, azt brevi manu elemelte, mire

tanu Fleanka Juon I. Petru. Az esetet bejelentette a bíróságnak.

— **A czujkára felváltott bárány.** Burlida Dán livazényi lakostól Onsa Flore és Szlánk Juon petrosényi lakosok 2 drb. hizott, bárányt szónélkül elodabbitottak. A tettesek beismerik, hogy az egyiket megették — mert éhesek voltak s nehogy úgy járjanak mint az egyszeri pap madara, amelyik enni kapott, de inni nem, — a másik bárányt felváltották czujkára. Hogy a büntető bíróság elfogadja-e az éhséget és szomjúságot az illetén szerzés jogos czimének, arra nincs \$.

— **Zongora eladás.** Egy kevésbé használt, egészen jó karban lévő rövid, fekete és egy egészen új barna, kitűnő s elegáns rövid zongora szabad kézből eladó. Bővebb felvilágosítással szolgál a kiadó hivatal.

— **Hűtlen cselédek.** München József petrosényi volt vendéglőstől Dávid Klára és Daróczy Anna, volt szolgálói, ágy és ruhaneműket loptak el, melyeket a csendőrök az illetőknél megtaláltak. A hűtlen cselédek feljelentettek a bíróságnak.

— **Betörés Lónyán.** Mihálics András háza ablakát feltörve, éjnek idején azon behatolt André János lónyai lakos s egyéb mozgósítható értékes tárgyat nem lelven, egy revolvért vitt el, melyet többen láttak, megismertek nála. A betörőt letartóztatta és a fenyegető bíróságnak átadta a csendőrség.

RENDŐRI TUDÓSÍTÁS. Méjen tisztelt Szerkesztő ur! Mijután a polgári közönség nem lehet el a rendőri ész és tekintély nélkül, annál fogva a Petrosény és vidékét megfizetelm avval, hogy beállók tudósítónak, még pedig ingyen. Ez a fő! Hát először is a mult számok hiányát pótolom, mert nem tevezet meginni, hogy mit tettem én akkor, midőn ojan kitűnően sikerült fákjas-zenét aranzsiroztunk. Pedig azt rajtam kívül senki se vette volna észre. Ugy vót, hogy egy úri ház ablakai sötétek lévén oda mentem rendezkedni s láttam, hogy valami apró mozgó alakok bámulnak az éljenző sokaságra. Szent János bogarak vótak s a mint engem megláttak, rőtőn befelé fordultak fejfel s az ablakok, — amint a szerkesztő ur szokta inni — azonnal fényárban úsztak. Mit mivel a rendőri tekintély. Ezt Grósz kollegám nem tudta vóna megismánni.

Tennap előtt kimentem az indóházhoz rendet csinálni s az a tekintetes úr tevezik tunni, ... aki nem akar fogyni, ojan szépen kérte elutazó neje ő naacságát, hogy siessen haza, mert addig neki nem lesz nyugta még ither nem lesz. Hát nem is vót nyugodalma, mert nem is feküdt le. És én beláttam a tekintetes ur lajbiján belül és észre vettem, hogy nem tiszta sziviből sürgeti a naacsága hazajövetelét. De hát ez hivatalos titok, amit nekem nem szabad ám elárulni. Hallgass szám, nem fáj fejem.

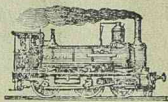
Legközelebb majd a pékek között ütök szét, mert azt már nem türhetem, hogy mindennap kisebbre süssék a kiflit, de az ára azért csak a régi. Egy elegáns úrhölgy vizitbe volt itt Lupényből a legjobb barátjánál s a tracsos-kávéhoz két kiflit evett meg, pedig még a kiflik törvényes nagyságuk voltak, csak egynek a két végét bírta megenni.

A vendéglátó barátónő megsokallotta a két kiflit. Az én rendőri éles látásom ezt is észre vette.

Egy szép kisasszonyka megbízott, hogy irassak hozzá szerelmes verset az újságba. Utánna is láttam, de még eddig érdemes fiatal emberre nem akadtam, tehát nekem kell majd verset írni hozzá másnak a nevében. Az lesz majd a vers, megtevezik látni.

Hiába, nekem arra is kell törekednem, hogy a szívek országában is rend legyen minden

Aron.

VASUTI MENETREND.

Petrosényből indul
Piski felé: éjjel 12⁰¹, regg. 6¹⁰, d. e. 11²⁵,
d. u. 5²⁵.

Piskire érkezik: regg. 4²⁵, d. e. 10³³, d. u. 3²⁴
este 8⁴⁵.

Piskiről indul
Arad—Budapest felé: d. u. 4¹⁰, este 10³⁵, este
5⁰⁷*, este 6⁰⁵, csak Aradig regg. 6¹⁰

Tövis felé: d. e. 11¹¹, regg. 5⁴⁶, este 10¹⁸*,
este 9²⁴.

V.-Hunyad felé: regg. 4⁵⁰, d. e. 10²⁵, d. u. 3¹⁰
este 8³⁴.

Petrosényből indul
Lupény felé: regg. 5¹⁴, d. u. 4⁰⁴, d. e. 10²⁰.

Petrosénybe érkezik.
Piski felől: regg. 4³⁰, este 9⁰⁵, d. u. 3⁴⁰
d. e. 9⁵⁵.

Lupény felől: este 8⁴⁰, d. e. 9¹⁵, d. u. 4⁵⁴.
A *-gal jelöltek gyorsvonatok.

2678./1897. k. ig. sz.

Pályázati hirdetmény.

Lupény község székhelylyel rendszeresített III. oszt. erdőőri állás üresedésbe jövőn, annak választás utján betöltése végett pályázat hirdetetik ki.

Ezen erdőőri állással egyekötött javadalmazás évi 300 frt.

Pályázni kívánók az erdőtvény 17. §-ában előirt minősítvényt igazolni tartoznak.

A választás Lupényben a községi irodában folyó évi november hó 1-én d. e. 9 órakor fog megtartatni: a pályázati kérvények is ezen határidőig beadandók Lupény község előljáráshoz czimezve.

Vulkán, 1897. évi október hó 19-én.

Matyasovszky József,
körjegyző.

5865/97. sz.

Pályázati hirdetés.

Petrosény székhelylyel 350 frt évi javadalmazással rendszeresített III. oszt. fő erdőőri állomás lemondás következtében megüresedvén; ezen állomásnak betöltésére ezennel pályázat hirdetetik.

A fő erdőőri állomáshoz Petrosény, Dilsa, Petrilla volt úrbéressei, Lizavény, Alsó-Barhatyén-Iszkrony, Zsil-Kórojesd és Banicza Községek tartoznak. Az évi fizetés 350 frt, amely összeg egyenlő havi előleges részletekben fizetteik. Pályázni kívánók tartoznak pályázati kérvényeiket folyó évi november 5-ikéig beadni és kimutatni azt, hogy az erdőtvényben előirt kellékekkel és szakképzettséggel bírnak, vagy ha elméleti képzettségük megfelelő ama várakozásnak, hogy egy év lefolyása alatt a szakvizsgát letenni képesek;

— ezen állomás szakképzett főerdőőr hiányában egyelőre egy évi tartamra ideiglenesen fog betöltetni: s a megválasztott véglegesítése, ha kellő képzettséggel nem bír, ennek megszerzésétől és jó erkölcsi magaviseletétől tétetik függővé.

A választás f. évi november hó 6-án d. e. 9 órakor a petrosényi körjegyzői irodában fog megtartatni.

Petrosény, 1897. évi október 29-en.

Dombora László, körjegyző.

Értesítés.

Az alulírott igazgatóság becses tudomására hozza az érdekelteknek, hogy a „Petrosény és Vidéke Hitelszövetkezet” az 1896. évi augusztus hó 26-án megtartott alakuló közgyűlésben elfogadott alapszabályok alapján folyó hó 16-án újból alakult és a részvényjegyek jegyzése és befizetésekre nézve működését f. évi november hó 1-én megkezdte.

Hivatalos órák: Vasárnap d. e. 10 órától 12 óráig hétfőn, csütörtökön és szombaton d. u. 5—7 óráig.

Hivatalos helyisége az ipartestületi iroda. (Petrosényben Baresay-féle szálloda I. emelet 8. ajtó.)

Tisztelettel:

Petrosény és Vidéke Hitelszövetkezet
igazgatósága.

Héjas József,
titkár.

Joánovics János,
elnök.

Vendéglő bérbeadás.

Hunyadvármegye Petrosény községben a „Barcsay-féle nagyvendéglő és szálloda, mely magában foglal teljesen bebutorozott 8 vendégszobát, két étkező és egy nagy tánctermet és több mellék helyiséget, — előnyös feltételek mellett f. évi november hó 1-től

— bérbe kiadó. —

A bérlemény tárgyát képező helyiségben van 180 rendes tagot számláló „Polgári Olvaskókö” diszes helyisége, valamint az ipartestület tanásterme és irodája.

Bővebb felvilágosítást ad Petrosényben

WÁGNER GYULA.

Nyomatott Figuli Antal gyorsajtóján.